

POSTANOWIENIE

29 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 29 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J.K.

z udziałem K.K.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej J.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z 30 marca 2023 r., I Ca 495/22,

1. odrzuca skargę kasacyjną;

**2. oddala wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Wyszkowie z 16 września 2022 r. w przedmiocie podziału majątku wspólnego i nadał mu nową treść (punkt 1): dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika ustalonego postanowieniem wstępnym Sądu Rejonowego w Wyszkowie z 29 listopada 2019 r. ustalając wartość majątku podlegającego podziałowi na kwotę 250.714,65 zł; ustalił, że wartość udziału każdego z małżonków w majątku wspólnym jest równa i wynosi po 125.357,25 zł; przyznał na wyłączną własność uczestnika opisane w sentencji składniki majątkowe o wartości 235.278,25 zł, przyznał na wyłączną własność wnioskodawczynie środki pieniężne zgromadzone na wskazanym w sentencji rachunku bankowym w łącznej kwocie 436,40 zł oraz zarządził sprzedaż w drodze licytacji publicznej wymienionych w sentencji ruchomości o łącznej wartości 15 000 zł zaś sumę uzyskaną ze sprzedaży po potrąceniu kosztów przyznał wnioskodawczynie i uczestnikowi w częściach równych.

Ponadto, zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem dopłaty kwotę 117.419,25 zł płatną w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi w płatności (punkt 1.II) oraz ustalił, że uczestnik w czasie trwania wspólności ustawowej poczynił nakład z majątku osobistego na majątek wspólny o wartości 280.000 zł (punkt 1.III). W pozostałej części oddalił apelację uczestnika, oddalił apelację wnioskodawczynie oraz stwierdził, że koszty postępowania każdy z uczestników ponosi we własnym zakresie.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zaskarżyła rozstrzygnięcia zawarte w punkcie 1. II oraz 1. III. W podstawie skargi zarzuciła naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. oraz wniosła o przyjęcie jej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Skarga kasacyjna oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 76 oraz niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 września 2020 r., IV CSK 624/19; z 17.12.2021 r., IV CSK 271/21; z 21 stycznia 2022 r., I CSK 1361/22; z 14 kwietnia 2023 r., I CSK 3486/22; z 24 stycznia 2024 r., I CSK 1602/23). Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z tego względu zarzuty naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. nie mogą być w ogóle podstawą skargi kasacyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 76; oraz wyroki: z 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, niepubl.; z 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, niepubl.; z 16 listopada 2012 r., III CSK 73/12, niepubl.; z 14 lutego 2013 r., II CSK 292/12, niepubl., z 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl.). Zarzut naruszenia

tego przepisu nie może również uzasadniać tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skoro nawet w razie przyjęcia jej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie mógłby rozważać zasadności naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Skarżąca ograniczyła podstawę skargi wyłącznie do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i kwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów (np. zeznań matki uczestnika; dowodów z dokumentów - aktów notarialnych) oraz poczynionego na podstawie tej oceny ustalenia dotyczącego pochodzenia środków, z których sfinansowane zostało nabycie przez małżonków spółdzielczego prawa do lokalu w 1996 r. Tak skonstruowana skarga, jako oparta wyłącznie na niedopuszczalnej podstawie, podlega odrzuceniu.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego oddalono. Zarzuty uczestnika dotyczące zaniżonej wartości przedmiotu sporu i zasadności jej ustalenia w wysokości wskazanej przez skarżącą w jej własnej apelacji nie były zasadne. Wbrew stanowisku uczestnika skarga zawierała wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania a przy tym skarżący nie był wzywany przez Sąd Okręgowy do uzupełnienia braku skargi kasacyjnej poprzez przedstawienie uzasadnienia tego wniosku. W konsekwencji na uwzględnienie nie zasługiwał powiązany z tymi zarzutami wniosek o odrzucenie skargi kasacyjnej z tych właśnie przyczyn.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono stanowisko, że koszty odpowiedzi na skargę kasacyjną, w której nie zawarto argumentów wskazujących na wady konstrukcyjne skargi, uzasadniających jej odrzucenie, nie mogą być - w razie odrzucenia skargi przez Sąd Najwyższy - uznane za koszty celowej obrony (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2014 r., III CSK 280/14, niepubl.). Zważywszy, że przyczyną odrzucenia skargi kasacyjnej była w sprawie niedopuszczalność postawionych w niej zarzutów, czego nie dostrzeżono w odpowiedzi, zawarty w niej wniosek uczestnika o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego oddalono.

(K.L.)

[aʔ]